

Odluka:

VSRH Rev x 1052/2013-2

Zbirni podatci

Broj odluke: VSRH Rev x 1052/2013-2

Datum odluke: 11.12.2013

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Građanski - revizija (predmeti stariji od 10 godina)

Odjel: GRAĐANSKI ODJEL

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev-x 1052/13-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Mikšića predsjednika vijeća, mr. sc. Lucije Čimić članice vijeća, Jasenke Žabčić članice vijeća, Dragana Katića člana vijeća i suca izvjestitelja i Darka Milkovića člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Grada Splita, zastupanog po Upravnom odjelu za zaštitu gradske imovine i prava, protiv tuženika Stambene zadruge „P.“, S., u stečaju, zastupanog po stečajnom upravitelju M. K., odvjetniku u S., a on po punomoćnici A. P., odvjetnici u S., radi isplate, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Županijskog suda u Splitu, broj Gžp-245/13, od 17. travnja 2013., kojom je djelomično potvrđena i djelomično preinačena presuda Općinskog suda u Splitu, broj P2-1035/10 od 28. svibnja 2010., u sjednici održanoj 11. prosinca 2013.,

r i j e š i o j e:

Ukida se presuda Županijskog suda u Splitu, broj Gžp-245/13, od 17. travnja 2013. i predmet vraća drugostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom prihvaćen je tužbeni zahtjev i naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 17.089,83 kn sa zakonskim zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 15. svibnja 1992. do 31. prosinca 2007., a od 1. siječnja 2008. pa nadalje do isplate po kamatnoj stopi koje se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 8%-tnih poena.

Drugostupanjskom presudom djelomično je prihvaćena žalba tuženika te je preinačena presuda suda prvog stupnja i tuženiku naložena isplata iznosa od 1.403,60 kn sa zakonskim zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 15. svibnja 1992. do 31. prosinca 2007., a od 1. siječnja 2008. pa nadalje do isplate po kamatnoj stopi koje se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5%-tnih poena, dok se za više dosuđeni iznos od 15.686,23 kn te stopu zatezne kamate tužbeni zahtjev odbija.

Protiv drugostupanjske presude u dijelu u kojem nije ostvario uspjeh tuženik podnosi reviziju iz članka 382. stavak 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 28/13, u daljnjem tekstu: ZPP), predlažući ukidanje nižestupanjskih presuda i vraćanje predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Na temelju članka 382. stavak 2. ZPP-a, u slučajevima u kojima je ne mogu podnijeti prema odredbi stavka 1. toga članka stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekoga materijalnopravnog ili postupovnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U smislu članka 382. stavak 3. ZPP-a u takvoj reviziji stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela i izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Na temelju članka 385.a ZPP-a, protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavak 2. ZPP-a revizija se može izjaviti samo zbog materijalnopravnog ili postupovnog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U reviziji se navodi da je tužitelj, s obzirom na otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom, kao stečajni vjerovnik bio dužan preuzeti parnicu koja se nastavlja i da je svoj kondemnatorni tužbeni zahtjev morao postaviti kao deklaratorni jer se u nastavku ovakve parnice utvrđenje tražbine moglo zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ona naznačena u prijavi ili na ispitnom ročištu. Posebno ističe da sud prvog stupnja nije od tužitelja zatražio dokaz o preuzimanju parnice i to u roku od 8 dana sukladno roku iz rješenja Trgovačkog suda u Splitu, br. 14 St-44/2010 o osporavanju predmetne tražbine i upućivanju tužitelja na parnicu.

U tom smislu u reviziji su određeno naznačena dva postupovnoppravna pitanja:

1. Može li stečajni vjerovnik kao tužitelj svoje potraživanje prema tuženiku - stečajnom dužniku ostvariti kao da stečajni postupak nad stečajnim dužnikom nije otvoren?

2. Može li sud, nakon što se nad parničnom strankom otvori stečajni postupak i nakon što je doneseno rješenje kojim se utvrđuje da je nastupio prekid postupka i istovremeno pozvan stečajni upravitelj da preuzme postupak, nastaviti sa postupkom po žalbi kao da stečajni postupak nad tuženikom nije otvoren i donijeti kondemnatornu presudu kojom tuženika osuđuje na isplatu ili je pak dužan naložiti prvostupanjskom sudu da, sukladno pravilima Stečajnog zakona, pozove tužitelja da uredi tužbeni zahtjev na način da taj zahtjev iz kondemnatornog transformira u deklaratorni tužbeni zahtjev, pa tek onda eventualno donijeti meritornu odluku?

U reviziji su navedeni i propisi te drugi važeći izvori pa je u tom smislu, bilo brojčanom oznakom ili navođenjem njihovog sadržaja, kao bitne propise prava koji se odnose na postavljena pitanja revident označio članke 173. do 180. Stečajnog zakona („Narodne novine“, br. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12, u daljnjem tekstu: SZ).

U odnosu na postavljena pitanja određeno su navedeni razlozi zbog kojih revident smatra da su ona važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Pritom, revident ističe da o tim pitanjima revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje odlučujući u pojedinim predmetima na odjelnoj sjednici, a riječ je o pitanju o kojemu postoji različita praksa drugostupanjskih sudova jer je odluka drugostupanjskog suda utemeljena na shvaćanju koje je različito od shvaćanja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

Revident se izriječno poziva na različite odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, br. Pž-523/03 od 9. svibnja 2006., Pž-7794/04 od 22. ožujka 2007. i Pž-670/04 od 6. veljače 2007. (izvadci iz obrazloženja tih odluka dostavljeni su uz reviziju - list 139. do 144. spisa).

Ovaj revizijski sud utvrđuje da odluka u sporu ovisi o rješenju postavljenih pitanja koja su važna za osiguranje jedinstvene

primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Prema stanju spisa nad tuženikom je otvoren stečaj postupak rješenjem Trgovačkog suda u Splitu broj St-44/2010 od 16. rujna 2010. (list 108. spisa), dakle, nakon što je već donesena prvostupanjska presuda, ali prije nego li je sud pravnog lijeka odlučio o žalbi protiv te presude. Postupajući po žalbi tuženika drugostupanjski sud je, odgovarajući na odlučne žalbene navode u svezi sa stečajem i njegovim pravnim posljedicama po spornu tražbinu i samu parnicu, istaknuo da žalbeni navodi o tome ne utječu na pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Međutim, na takav je način drugostupanjski sud, na što se pravilno ukazuje u postavljenim pitanjima, postupio kao da nad dužnikom nije otvoren stečajni postupak i kao da se zapravo nije ništa ni desilo, iako je stečajni sud rješenjem od 23. studenog 2010. (list 135. spisa) uputio tužitelja, kao stečajnog vjerovnika čija je tražbina osporena, na preuzimanje parnice.

Prema mjerodavnoj odredbi iz članka 179. SZ-a, ako je u vrijeme otvaranja stečajnog postupka već pokrenut parnični postupak o tražbini pred državnim ili arbitražnim sudom, postupak radi utvrđivanja tražbine nastaviti će se preuzimanjem te parnice. Prijedlog za nastavak parnice može staviti vjerovnik čija je tražbina osporena, u roku od 8 dana od primitka rješenja o upućivanju u parnicu. Osporavatelj parnicu nastavlja u ime i za račun dužnika. Ako vjerovnik osporene tražbine koji je upućen na parnicu ne predloži nastavak parnice u tom roku, smatrat će se da je odustao od prava na vođenje parnice.

Iz navedenog sadržaja ove zakonske odredbe proizlazi da je bitan preduvjet za preuzimanje i nastavak parnice parnična radnja vjerovnika (tužitelja), koji je u ovom slučaju dužan preuzeti parnicu u roku od 8 dana od primitka rješenja o upućivanju na parnicu. U protivnom, nastupa (neoboriva) zakonska predmnijeva da je vjerovnik odustao od prava na vođenje parnice. Pravni standard sadržan u sintagmi „odustao od prava na vođenje parnice“ može se tumačiti i primijeniti samo tako da protekom roka u kojem vjerovnik nije preuzeo parnicu po samom zakonu nastupa postupovna posljedica slična predmnijevanom povlačenju tužbe, dakle, parnica prestaje teći, ali uz bitnu razliku da se parnica o istom predmetu spora i među istim strankama više ne može voditi jer se zapravo smatra da je vjerovnik u takvom slučaju prihvatio dužnikovo osporavanje sporne tražbine iz stečajnog postupka i odustao od tužbenog zahtjeva.

Odgovarajući na odlučne žalbene navode tuženika u svezi sa pravnim posljedicama otvaranja stečajnog postupka, drugostupanjski sud nije mogao postupati kao da nad dužnikom nije otvoren stečajni postupak i tako u cijelosti zanemariti činjenicu otvaranja stečajnog postupka, ali i vjerovnikovu dužnost preuzimanja parnice te može bitno nastupanje predmnijeve odustanka od prava na vođenje parnice.

Takvim pristupom drugostupanjski sud je počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 385. stavka 1. točke 2. ZPP-a na koju se odnose postupovnoppravna pitanja zbog kojih je

revizija dopuštena (članak 354. stavak 1. ZPP-a u svezi s člankom 179. SZ-a).

Slijedom toga je pravno shvaćanje drugostupanjskog suda izraženo u pobijanoj odluci različito od shvaćanja sadržanog u odlukama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, u kojima je, u primjeni odredbe iz članka 178., 179. i 180. SZ-a, 1 izraženo drugačije shvaćanje o utjecaju stečajnog postupka, osporavanju tražbine stečajnog vjerovnika, preuzimanju parnice i načinu raspravljanja u takvim parnicama.

U ponovnom postupku drugostupanjski će sud otkloniti počinjenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka te će, postupajući sukladno uputi revizijskog suda, ocijeniti odlučne žalbene navode koji se odnose na prije naznačene pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka, nakon čega će donijeti novu odluku o tuženikovoju žalbi.

Tijekom postupka nižestupanjski sudovi nisu odlučivali o parničnim troškovima bilo koje od stranaka jer ih stranke nisu ni zatražile, a tako je i s revizijom tuženika u kojoj nije zatražen trošak nastao podnošenjem tog pravnog lijeka.

Iz tih je razloga, na temelju odredbe iz članka 394. stavak 4. ZPP-a, valjalo prihvatiti reviziju tuženika i riješiti kao u izreci.

U Zagrebu, 11. prosinca 2013.

Predsjednik vijeća:
Ivan Mikšić, v.r.